
Dokument z posiedzenia

B9-0144/2024

26.2.2024

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczenia wiceprzewodniczącego Komisji /
wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki
bezpieczeństwa

zgodnie z art. 132 ust. 2 Regulaminu

w sprawie krytycznej sytuacji na Kubie
(2024/2584(RSP))

**Gabriel Mato, Michael Gahler, Leopoldo López Gil, Paulo Rangel,
Antonio López-Istúriz White**
w imieniu grupy PPE

**Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie krytycznej sytuacji na Kubie
(2024/2584(RSP))**

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Kuby, zwłaszcza rezolucję z 12 lipca 2023 r. w sprawie stanu realizacji umowy o dialogu politycznym i współpracy między UE a Kubą w świetle niedawnej wizyty wysokiego przedstawiciela na wyspie¹,
  - uwzględniając Umowę o dialogu politycznym i współpracy między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Kuby, z drugiej strony² (PDCA), podpisaną w grudniu 2016 r. i stosowaną tymczasowo od 1 listopada 2017 r.,
  - uwzględniając art. 5 konstytucji kubańskiej,
  - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 16 grudnia 1966 r. oraz inne międzynarodowe traktaty i instrumenty dotyczące praw człowieka,
  - uwzględniając definicję „organizacji społeczeństwa obywatelskiego” w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej,
  - uwzględniając art. 132 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że 5 lipca 2017 r. Parlament wyraził zgodę na PDCA, zawierającą jasne warunki związane z poprawą stanu praw człowieka i demokracji na Kubie, w tym klauzulę zawieszającą w razie naruszenia postanowień dotyczących praw człowieka; mając na uwadze, że w rezolucji towarzyszącej zwrócono się do władz kubańskich o zezwolenie delegacjom Parlamentu na wjazd do kraju i dostęp do rozmówców;
- B. mając na uwadze, że kilka artykułów PDCA UE-Kuba, a mianowicie art. 1, 2 i 3, ustanawia jasne zasady dotyczące równości, wzajemności, wzajemnego szacunku, zacieśnienia kontaktów, dialogu i współpracy między obydwoma społeczeństwami;
- C. mając na uwadze, że liczba więźniów politycznych i więźniów sumienia na Kubie dramatycznie wzrosła, osiągając 1066 na dzień 31 stycznia 2024 r., w tym 33 osoby, które były małoletnie w czasie zatrzymania, co stanowi ośmiokrotny wzrost od 2018 r. – o 170 w ciągu ostatnich 12 miesięcy, co odpowiada średnio ponad 14 zatrzymaniom o podłożu politycznym miesięcznie; mając na uwadze, że organizacje praw człowieka udokumentowały również ponad 11 000 wyroków skazujących „zapobiegających popełnieniu przestępstwa”, wynoszących średnio 2 lata i 10 miesięcy;
- D. mając na uwadze, że ONZ wcześniej poinformowała Kubę o zaniepokojeniu z powodu przetrzymywania i uwięzienia przywódców religijnych w tym kraju; mając na uwadze, że 16 listopada 2023 r. pięciu pełnomocników i sprawozdawców ds. specjalnych procedur ONZ przesłało Kubie komunikat, w którym opisali i potępili schemat

---

¹ Teksty przyjęte, P9_TA(2023)0280.

² Dz.U. L 337I z 13.12.2016, s. 3.

systematycznego prześladowania, więzienia i torturowania na Kubie pastorów ewangelicznych i księży katolickich, imamów i przywódców religijnych Joruby/santerii;

- E. mając na uwadze, że organizacje praw człowieka nadal dokumentują tłumienie prawa do wolności wypowiedzi, pokojowego zgromadzania się i zrzeszania się w kraju, a także zagłuszanie przez władze kubańskie głosów sprzeciwu i ataki na obrońców praw człowieka;
- F. mając na uwadze, że Parlament wielokrotnie przypominał ESDZ, że udział przedstawicieli niezależnego społeczeństwa obywatelskiego w dialogu politycznym i projektach współpracy na mocy umowy to zasadniczy element PDCA, jak podkreślono w jej art. 36, oraz że należy niezwłocznie naprawić sytuację, w której przedstawiciele niezależnego społeczeństwa obywatelskiego wykluczają się z funduszy współpracy lub z udziału w umowie, a umożliwia się udział i dostęp do funduszy współpracy tylko przedsiębiorstwom, w których państwo ma udziały lub które kontroluje, a taka sytuacja ma miejsce od momentu podpisania umowy;
- G. mając na uwadze, że 2 stycznia 2024 r. ONZ publicznie ujawniła skierowany do kubańskiego reżimu akt oskarżenia, w którym postawiono mu zarzut stosowania pracy przymusowej, jednej z form współczesnego niewolnictwa, o której donoszą specjaliści sprawozdawcy ds. handlu ludźmi i niewolnictwa; mając na uwadze, że według doniesień kilku organizacji międzynarodowych kubańscy pracownicy cywilni, tacy jak lekarze, nauczyciele, marynarze, inżynierowie, artyści i sportowcy pracujący za granicą, są ofiarami handlu ludźmi z powodu przymusowej natury przepisów ustawowych i wykonawczych wyraźnie wpływających na podstawowe wolności, takich jak m.in. art. 176 kodeksu karnego, rezolucja Mincex nr 368 z 2020 r., ustawa o migracji oraz dekret 306 z 2012 r.;
- H. mając na uwadze, że stopniowo narzucany na Kubie reżim wyklucza jakiegokolwiek perspektywy demokratycznej zmiany, ponieważ art. 5 konstytucji kubańskiej stanowi, że „jedyna, martistowska, fidelowska i marksistowsko-leninowska Komunistyczna Partia Kuby” jest najwyższą władzą polityczną i przywódcą społeczeństwa i państwa, a art. 4 i 229 uznają obecny system polityczny za nieodwołalny;
- I. mając na uwadze, że pomimo wieloletnich nalegań na konieczność wizyty na wyspie władze kubańskie systematycznie odmawiają wjazdu na Kubę oficjalnym komisjom, delegacjom i grupom politycznym Parlamentu Europejskiego, międzynarodowym organizacjom praw człowieka i innym niezależnym obserwatorom sytuacji w zakresie praw człowieka, w tym specjalnym sprawozdawcom ONZ;
- J. mając na uwadze, że 23 listopada 2023 r. Konferencja Przewodniczących Parlamentu Europejskiego zezwoliła na wysłanie delegacji ad hoc na Kubę w odpowiedzi na zaproszenie ambasadora Kuby wystosowane 20 września 2023 r. do Belgii i Unii Europejskiej; mając na uwadze, że 19 grudnia 2023 r. wiceprzewodnicząca parlamentu kubańskiego poinformowała ambasadora UE na Kubie o swojej odmowie przyjęcia delegacji Parlamentu z uzasadnieniem, że „nie chce przyjąć wizyty posłów do Parlamentu Europejskiego, którzy działają wbrew interesom Kuby i są w pełni sprzymierzeni ze Stanami Zjednoczonymi”; mając na uwadze, że w piśmie z 25

stycznia 2024 r. skierowanym do przewodniczącej Parlamentu Europejskiego ambasador Republiki Kuby odniósł się do przewodniczącego delegacji ad hoc Parlamentu Europejskiego na Kubę i do dwóch innych posłów jako „utrzymujących więzi i wspierających obywateli i organizacje umieszczone w krajowym wykazie osób i podmiotów [...] ze względu na akty terrorystyczne”; mając na uwadze, że w listopadzie 2023 r. w budynkach Parlamentu Europejskiego ugoszczono delegację parlamentu kubańskiego;

- K. mając na uwadze, że Parlament trzykrotnie przyznał działaczom kubańskim Nagrodę im. Sacharowa za wolność myśli – otrzymali ją: Oswaldo Payá w 2002 r., Kobiety w Bieli w 2005 r. oraz Guillermo Fariñas w 2010 r.; mając na uwadze, że laureaci Nagrody im. Sacharowa i ich krewni nadal są regularnie prześladowani, zastraszani oraz pozbawieni możliwości opuszczania kraju i uczestnictwa w wydarzeniach międzynarodowych;
- L. mając na uwadze, że PDCA nie spełniła swojego podstawowego celu, jakim jest poprawa sytuacji w zakresie podstawowych wolności na Kubie;
1. ubolewa, że pomimo czasu, jaki upłynął od wejścia w życie PDCA, sytuacja w dziedzinie demokracji, swobód i praw człowieka na Kubie nie poprawiła się; podkreśla, że wręcz przeciwnie, sytuacja w zakresie praw człowieka na wyspie uległa dalszemu pogorszeniu i stała się jeszcze poważniejsza, co stanowi wyraźne i systematyczne naruszenie podstawowych postanowień umowy;
  2. podkreśla obowiązek wszystkich stron do wypełniania wiążących postanowień PDCA i do przestrzegania zasady powszechności praw człowieka; przypomina, że PDCA zawiera klauzulę praw człowieka, tj. standardowy i zasadniczy element umów międzynarodowych zawieranych przez UE, umożliwiającą zawieszenie umowy w razie naruszeń postanowień o prawach człowieka;
  3. potępia w najostrejszych słowach systematyczne naruszenia praw człowieka i nadużycia, jakich dopuszcza się reżim kubański wobec m.in. protestujących, dysydentów politycznych, przywódców religijnych, działaczy na rzecz praw człowieka i niezależnych artystów; wzywa władze kubańskie do niezwłocznego położenia kresu polityce represji; potępia brak wolności religii na Kubie;
  4. jest zaniepokojony alarmującym wzrostem liczby więźniów politycznych, która od 2018 r. wzrosła ponad ośmiokrotnie, co czyni Kubę największym więzieniem działaczy politycznych i dysydentów w Ameryce Łacińskiej; apeluje o natychmiastowe i bezwarunkowe uwolnienie osób przetrzymywanych wyłącznie z powodu korzystania z przysługujących im praw człowieka, w tym prawa do wolności wypowiedzi i pokojowego zgromadzania się; apeluje o wycofanie bezzasadnych zarzutów karnych i umożliwienie osobom wygnanym powrotu do kraju;
  5. potępia praktykę reżimu kubańskiego polegającą na wykluczaniu legalnych organizacji społeczeństwa obywatelskiego z seminariów społeczeństwa obywatelskiego UE-Kuba; uznaje za niedopuszczalne, że ESDZ i delegatura UE w Hawanie zgodziły się na wykluczenie kubańskiej opozycji demokratycznej oraz niezależnych i prawowitych kubańskich i europejskich organizacji społeczeństwa obywatelskiego z dialogów politycznych i dialogów na temat praw człowieka ze względu na brak poparcia ze

strony władz kubańskich, pozbawiając tym samym PDCA zasadniczej części jej celu i naruszając wolę Parlamentu i państw członkowskich UE, które ją podpisały;

6. wyraża głębokie zaniepokojenie istnieniem pracy przymusowej na Kubie i potępia pracę przymusową stosowaną przez państwo kubańskie, w szczególności w brygadach medycznych, ale także w stosunku do nauczycieli, marynarzy, inżynierów, artystów, sportowców i innych osób; potępia fakt, że 78 % „ochotników” biorących udział w misjach międzynarodowych stwierdziło, że zostali rozmieszczeni wbrew ich woli lub musieli uczestniczyć na przymusowych warunkach strukturalnych;
7. zauważa, że w listopadzie 2023 r. posłowie do parlamentu kubańskiego, w tym sekretarz kubańskiego parlamentu narodowego Homero Acosta, zostali potraktowani z szacunkiem i serdecznie przyjęci w Parlamencie Europejskim; stwierdza, że dalsze wykluczanie Parlamentu Europejskiego – jedynej instytucji europejskiej, której odmówiono dostępu do terytorium Kuby, jest niedopuszczalne i stanowi naruszenie PDCA; odrzuca decyzję Kuby o odmowie wizyty delegacji ad hoc Parlamentu i wzywa władze kubańskie do przestrzegania zasad umowy o dialogu politycznym i współpracy oraz do umożliwienia Parlamentowi wstępu do kraju; domaga się, aby zgodnie z zasadami PDCA dotyczącymi równości, wzajemności i wzajemnego szacunku przyjąć podobne środki i odmówić wstępu do budynków Parlamentu wszelkim przedstawicielom Zgromadzenia Narodowego Władzy Ludowej lub reżimu kubańskiego, oraz aby ta odmowa wstępu została rozszerzona na inne instytucje UE;
8. domaga się, aby zgodnie z PDCA władze kubańskie umożliwiły delegacji Parlamentu Europejskiego, innym instytucji UE i państw członkowskich, a także niezależnym organizacjom praw człowieka dostęp na potrzeby monitorowania procesów sądowych i odwiedzania setek aktywistów i zwykłych Kubańczyków, którzy nadal są więzieni za korzystanie z prawa do wolności wypowiedzi i zgromadzeń; wzywa wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela do zwrócenia uwagi na fakt, że Parlamentowi ponownie odmówiono dostępu we wszelkich kontaktach z władzami kubańskimi, oraz do wezwania ich do natychmiastowego uchylecia tej decyzji;
9. ponawia swój apel do Rady o zastosowanie przepisów globalnego systemu sankcji UE za naruszenia praw człowieka (unijnej ustawy Magnickiego) i przyjęcie sankcji wobec osób odpowiedzialnych za ciągłe naruszenia praw człowieka na Kubie, począwszy od wymierzenia sankcji wobec Miguela Díaza-Canela, jako najwyższego rangą urzędnika w łańcuchu dowodzenia kubańskich sił bezpieczeństwa, wraz z innymi wysokimi rangą urzędnikami kubańskiego rządu i wszystkimi, którzy są odpowiedzialni za uwięzienie więźniów politycznych;
10. ponawia swój apel do UE o uruchomienie art. 85 ust. 3 lit. b) PDCA w celu zwołania natychmiastowego posiedzenia wspólnego komitetu w związku z naruszeniem umowy przez rząd kubański, co stanowi „szczególnie nagły przypadek”, który powinien doprowadzić do zawieszenia umowy; podkreśla, że naruszenia te obejmują ciągłe i poważne naruszenia zasad demokracji, a także lekceważenie podstawowych praw człowieka i podstawowych wolności określonych w Powszechnej deklaracji praw człowieka i podkreślonych w art. 1 ust. 5 PDCA; podkreśla, że brak reakcji reżimu kubańskiego na takie naruszenia pomimo ponawianych wezwań ze strony Parlamentu

powinien doprowadzić do zawieszenia umowy;

11. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji rządowi i Zgromadzeniu Narodowemu Władzy Ludowej Kuby, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Komisji, Specjalnemu Przedstawicielowi Unii Europejskiej ds. Praw Człowieka, rządowi i parlamentowi państw członkowskich, Wysokiemu Komisarzowi Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka oraz rządowi państw członkowskich Wspólnoty Państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów.